

Ökenamn

ACC. N:R M. 11870:1.

FOLKLIVS-
ARKIVET
LUND

Ökenamn har i vår bygd förekommit på innevä-
nare i andra bygder s. ex. Timrisborna kallades för:
"Timrisa släskämpa" därför att dessa hade lätt
för att faga till kentyrnävarna, eller kentyrpräken.
Gislövsboar och gnalövsboar kallades: "Gisle harra
och gnalegnarra". Anledningen var, att Gislöv ha-
de folkskola och stor landväg genom byen, dess-
utom fanns flera storjordbrukare. Gnalöv var be-
lydligt mindre by utan allmän väg och inga
större jordbrukare där. Skillingeborna kallades:
"Skällhunga" därför att de bruka mycket att kas-
sa skällbord åt främlingar som färdades genom
samhället. Branteviksborna ansågo sig vara mera
hyfsada och finare. Notaketen till Skillingeborna
och kallades därför: "Katta". Timrishamn kalla-
des "Skinnbyehamn" eller "Lillatfan" "Lillastfan"
och invånarna "skinnbyehamnare".
Det var en gång en man från Skogsbygden som

Luf 80

kom till kalas nere på slätten. Han yffra sig så här: "Här ha ni ingen skav, här frysen i." En slättflygdsman svarade: "Men så ha vi i stället så med mera trö."

Här under mina skolår hört att de gamle då ble. roade sig med vem som fortast kunde räkna upp namnen på nio olika träslag, till v. aln, ek och bok, hylle, pile, vide, ene, furu, gran.

En annan historia, som skulle vara befecknande för kringvandrande judars dumhet, hörde jag i barndomsåren, och den löt så här: "Det var en flock judar som kom till ett rött valmfält, och som de då trodde var Röda havet, men bestöfs att vandra igenom det samma. För att vara säkra på att ingen omkommit under övergången bestöfs de att doppa näsorna i en ny kobladda, och så räkna märkena, och se'n skulle samma sak upprepas när de kommit över." Att räkna

frå vanligtvis ville inte stämna, ty ena gängen räknade ledaren sig själv, men andra gängen glömde han sig själv, och därför fick ovannämnda Lillvägagångsvägen tillryggas.

Drängen som blev tillsagd att smörja vagnen, utförde smörjningen på så sätt att ^{han} smorde på säte och lit överallt av vagnen. Då han senare tillfrågades om ^{han} smort vagnen ordentligt, svarade han, att han smort vagnen överallt, utom i rommeleduda (vagnsaxeln) och där kunde ingen komma in.

Om skogsbornas vagnar sades det, att i uppförsläckar sade dessa ^{med} ett knarrande och ömkligt ljud: "Hjäl-pas-ädd, hjäl-pas-ädd." Men i utförsläckor lät det hursigt: "Var en hjälper sej! Var en hjälper sej!" Ett par fröskeman blev serverade ärtsoppa till middag. Då den ene av dem med skeden rört runt i soppskålen några gånger

fråga kamraten: "Famn du något?" "Jag fant - en ärfä"
svara den som röt i soppfatet.

En filur till skogsbygdens, ägde en märke som var
en släkula, denna ville han gärna ^{vara} av med. Han
inbillade därför en slättbygdens att hans märke
kunde göra pengar, och att hon därför var värd ett
mycket högt pris. Slättbygden som var van att
röras med mycket av den varan, blev intresserad
och ville se ett prov. Märrens ägare passade då på
i ett oöfvakat ögonblick ^{och stack} under svansen på märren
några sedlar, varpå han tog och höjde piskan och
röt: "Märke slå upp!" Den ilska hästen var van
att slå bakut då hon såg en piska höjas. Så även
nu och sedlarna föllo till spekulantens stora för-
nöjelse och märren fick byta ägare till mycket
högt pris.

Bootsättningarna mellan stad och landsbygd
kunde via marknadsdillfälle utlösa sig så att

Bondsdrängar och stadens gesäller uppträdde utmanande mot varandra och på kvällarna skulle vanligen uppgörelse ske. Gesällerna följde efter drängarna utom staden, och så blev det sammandrabbning. Men bondsdrängarna voro vanligen förstärkta med någon övermodig knekt, dragon, eller soldat som den tidens infanterister benämndes, och blev visst inte alltid stadens gesäller blevo segrare.

För 50 à 60 år tillbaka, hörde det till rena undantagen, att stadens köpmän lade bort flitarna med sina leunderx lantbrukarna.